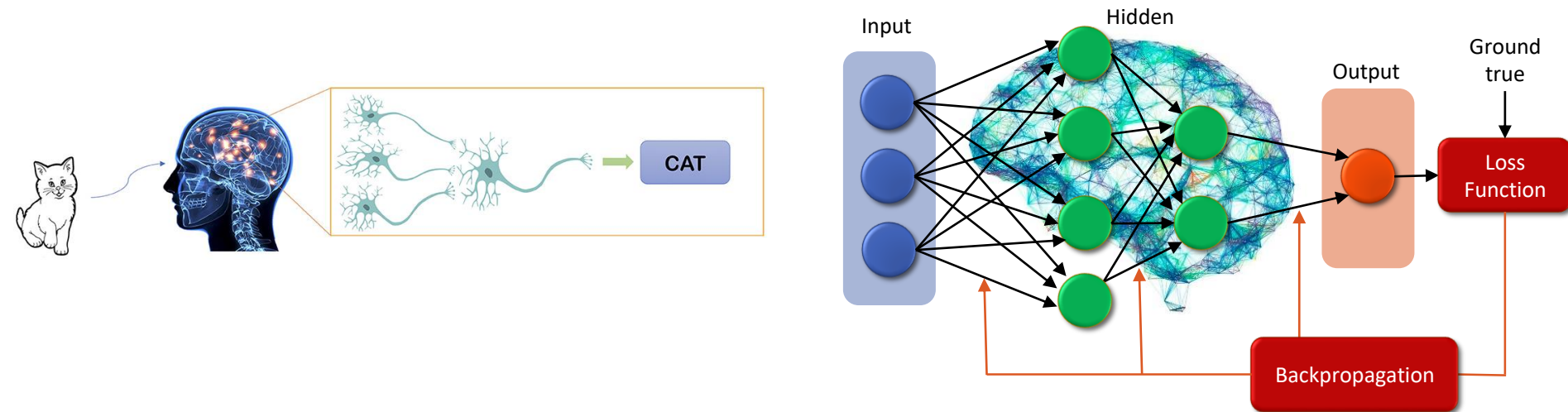

DEEP LEARNING

CONVOLUTIONAL NEURAL NETWORK

Tôn Quang Toại
Khoa Công nghệ thông tin
Trường đại học Ngoại ngữ - Tin học TP.HCM (HUFLIT)

Nội dung

- Một số vấn đề của Multi Layer Perceptron
- Cấu trúc của Convolutional Neural Network
 - Tầng Convolution (và hàm Activation)
 - Tầng Pooling
 - Tầng Fully connected và Tầng output
- Huấn luyện Convolutional Neural Network
- Đánh giá hiệu năng

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA MULTI LAYER PERCEPTRON

Một bài toán thị giác máy tính

- Image classification

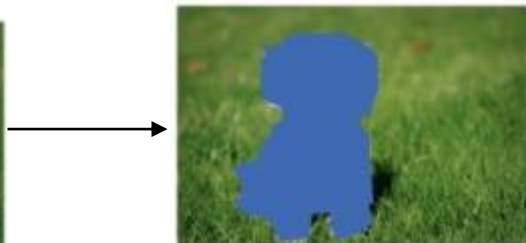
→ Cat/Dog (0/1)

- Object detection

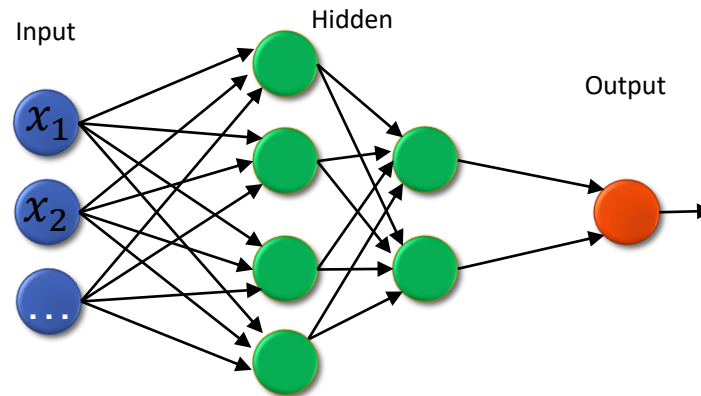
→ Cat/Dog (0/1)
 x_1, y_1, x_2, y_2

- Image segmentation

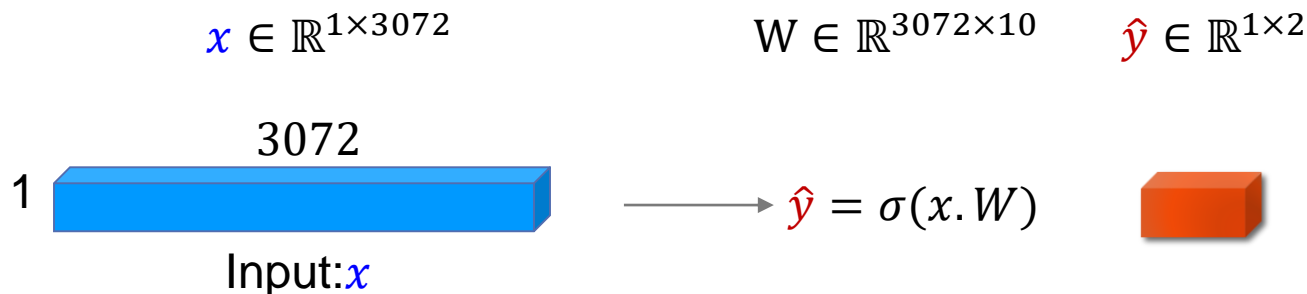

Ba vấn đề của Multi Layer Perceptron

- Vấn đề 1: MLP có *kết nối* đầy đủ

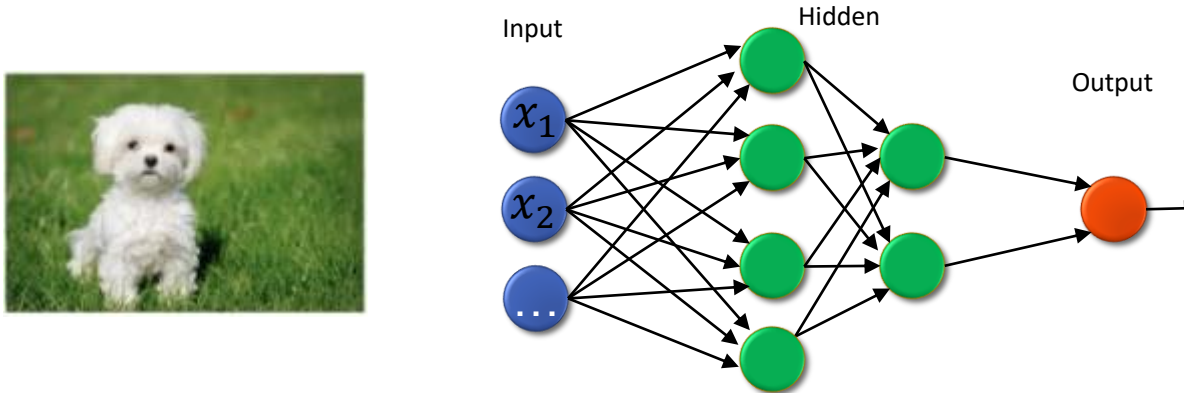

- Ví dụ data: $32 \times 32 \times 3 \rightarrow 1 \times 3072$

Ba vấn đề của Multi Layer Perceptron

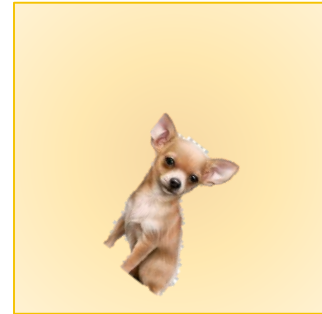
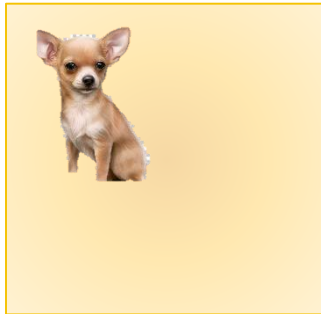
- **Vấn đề 1:** MLP có *kết nối* đầy đủ

- Ví dụ: Nếu tầng ẩn thứ nhất có 1000 neuron
 - Ảnh 255x255x3(RGB) = 195.075 thì sẽ có **195.075.000** tham số
 - Ảnh 1000x1000x3(RGB) số tham số là ????
- **Nhận xét:** Hiệu suất "tổng quát hóa" của MLP bị ảnh hưởng nếu số lượng các weights (tham số tự do – free parameters) quá lớn

Ba vấn đề của Multi Layer Perceptron

- **Vấn đề 2:** MLP bỏ qua *mối tương quan* cục bộ
 - Các pixel lân cận có quan hệ với nhau
 - Các pixel ở gần có mối tương quan mạnh hơn các pixels ở xa
- **Vấn đề 3:** MLP không đáp ứng tốt khi dữ liệu bị **biến đổi** nhiều
 - **Vị trí của đối tượng,**
 - **Xoay, biến dạng** của đối tượng

Chiến lược thiết kế mạng neuron

- Hai thước đo thiết kế

- Generalization
- Learning speed

- Chiến lược thiết kế

"good generalization performance can be obtained if some prior knowledge about the task is built into the network"

Yann LeCun

"Generalization and Network Design Strategies", 1989

- **Nhận xét:** Cần trợ giúp, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho mạng neuron học

- Data: số lượng, chất lượng, dễ học
- Neural Network Architectures: Tìm kiếm mẫu phù hợp bài toán, Đủ không gian lưu trữ mẫu
- Loss function: Chọn mục tiêu học phù hợp
- Optimizer: Phương pháp học nhanh

Chiến lược thiết kế mạng neuron

- Chú ý khi điều chỉnh kiến trúc mạng
 - Điều chỉnh kiến trúc mạng → ảnh hưởng độ phức tạp của mạng (network complexity, được phản ánh qua số lượng tham số của mạng)
- Mục tiêu
 - Giảm thiểu số lượng tham số để tăng tính tổng quát của mạng
 - Không làm suy giảm khả năng của mạng (network's capability)

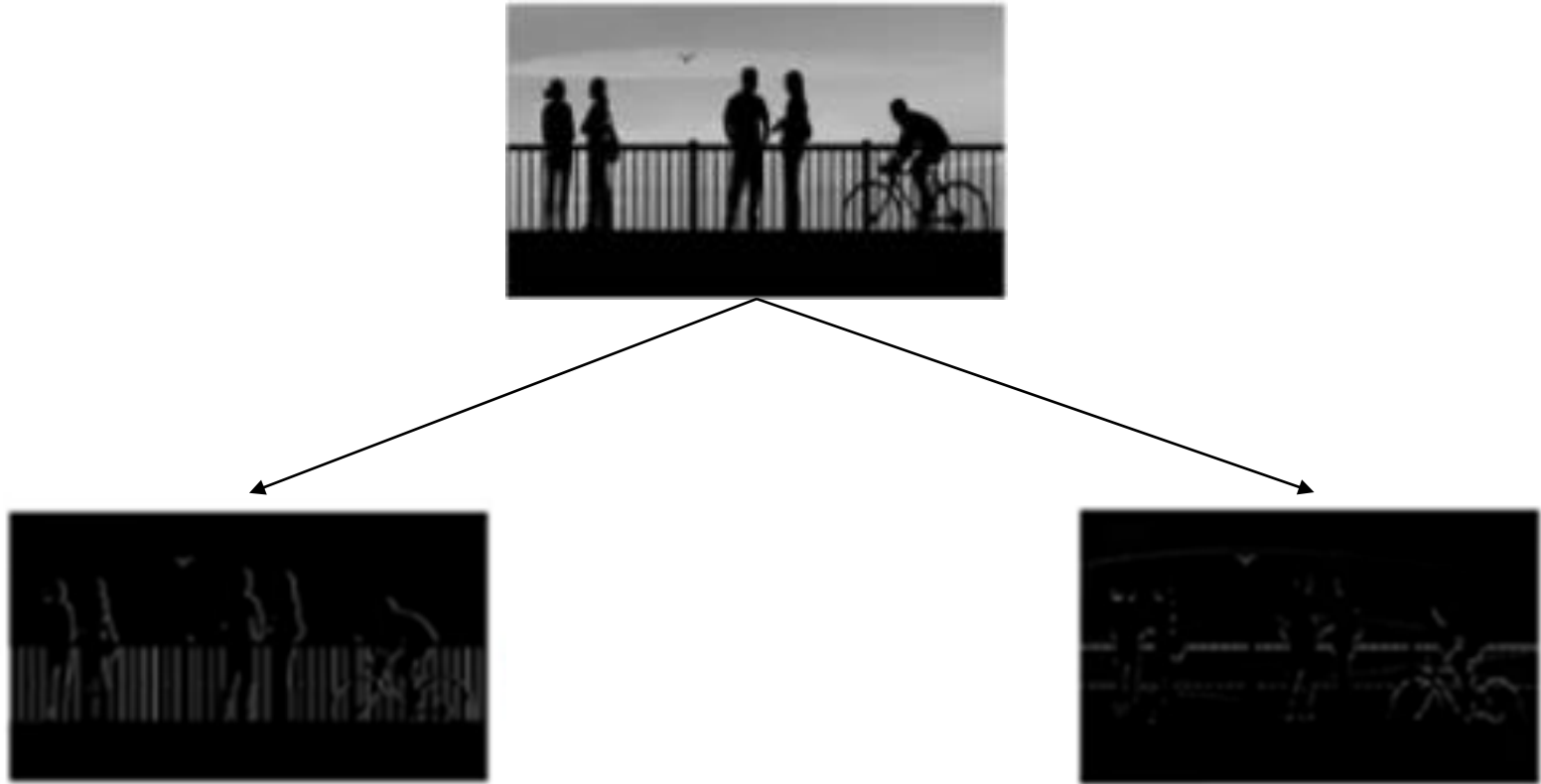
CẤU TRÚC CỦA CONVOLUTIONAL NEURAL NETWORKS

Tầng Convolution

- Phép toán Convolution
- Vấn đề của phép toán convolution
- Padding
- Strided Convolution

Xác định các cạnh trong ảnh

- Làm sao để xác định các cạnh (edges) trong ảnh

Phép toán Convolution

- Xác định cạnh đứng trong ảnh

7	2	3	3	8	9
4	5	3	8	4	10
3	3	2	8	4	6
2	8	7	2	7	5
5	4	4	5	4	9
3	1	2	3	1	2

*

1	0	-1
1	0	-1
1	0	-1

=

Phép toán convolution

Phép toán Convolution

- Xác định cạnh đứng trong ảnh

7^1	2^0	3^{-1}	3	8	9
4^1	5^0	3^{-1}	8	4	10
3^1	3^0	2^{-1}	8	4	6
2	8	7	2	7	5
5	4	4	5	4	9
3	1	2	3	1	2

*

1	0	-1
1	0	-1
1	0	-1

=

Phép toán Convolution

- Xác định cạnh đứng trong ảnh

7	2^1	3^0	3^{-1}	8	9
4	5^1	3^0	8^{-1}	4	10
3	3^1	2^0	8^{-1}	4	6
2	8	7	2	7	5
5	4	4	5	4	9
3	1	2	3	1	2

*

1	0	-1
1	0	-1
1	0	-1

=

Xác định các cạnh trong ảnh

- Xác định cạnh đứng trong ảnh

7	2	3^1	3^0	8^{-1}	9
4	5	3^1	8^0	4^{-1}	10
3	3	2^1	8^0	4^{-1}	6
2	8	7	2	7	5
5	4	4	5	4	9
3	1	2	3	1	2

*

1	0	-1
1	0	-1
1	0	-1

=

Phép toán Convolution

- Xác định cạnh đứng trong ảnh

7	2	3	3^1	8^0	9^{-1}
4	5	3	8^1	4^0	10^{-1}
3	3	2	8^1	4^0	6^{-1}
2	8	7	2	7	5
5	4	4	5	4	9
3	1	2	3	1	2

*

1	0	-1
1	0	-1
1	0	-1

=

Phép toán Convolution

- Xác định cạnh đứng trong ảnh

7	2	3	3	8	9
4 ¹	5 ⁰	3 ⁻¹	8	4	10
3 ¹	3 ⁰	2 ⁻¹	8	4	6
2 ¹	8 ⁰	7 ⁻¹	2	7	5
5	4	4	5	4	9
3	1	2	3	1	2

*

1	0	-1
1	0	-1
1	0	-1

=

Phép toán Convolution

- Xác định cạnh đứng trong ảnh

10	10	10	0	0	0
10	10	10	0	0	0
10	10	10	0	0	0
10	10	10	0	0	0
10	10	10	0	0	0
10	10	10	0	0	0

*

1	0	-1
1	0	-1
1	0	-1

=

0	30	30	0
0	30	30	0
0	30	30	0
0	30	30	0

Phép toán Convolution

- Một số filters

Vertical

1	0	-1
1	0	-1
1	0	-1

Horizontal

1	1	1
0	0	0
-1	-1	-1

Sobel

1	0	-1	1	2	1
2	0	-2	0	0	0
1	0	-1	-1	-2	-1

Scharr

3	0	-3	3	10	3
10	0	-10	0	0	0
3	0	-3	-3	-10	-3

Phép toán Convolution

- Tham số hóa filter

7	2	3	3	8	9
4	5	3	8	4	10
3	3	2	8	4	6
2	8	7	2	7	5
5	4	4	5	4	9
3	1	2	3	1	2

*

w_1	w_2	w_3
w_4	w_5	w_6
w_7	w_8	w_8

=

- Nhận xét:** learn các bộ lọc để phát hiện các loại cạnh khác nhau (đứng, ngang, nghiêng k độ)

Vấn đề với phép toán Convolution

7	2	3	3	8	9
4	5	3	8	4	10
3	3	2	8	4	6
2	8	7	2	7	5
5	4	4	5	4	9
3	1	2	3	1	2

6×6

$n \times n$

*

3×3

$f \times f$

=

4×4

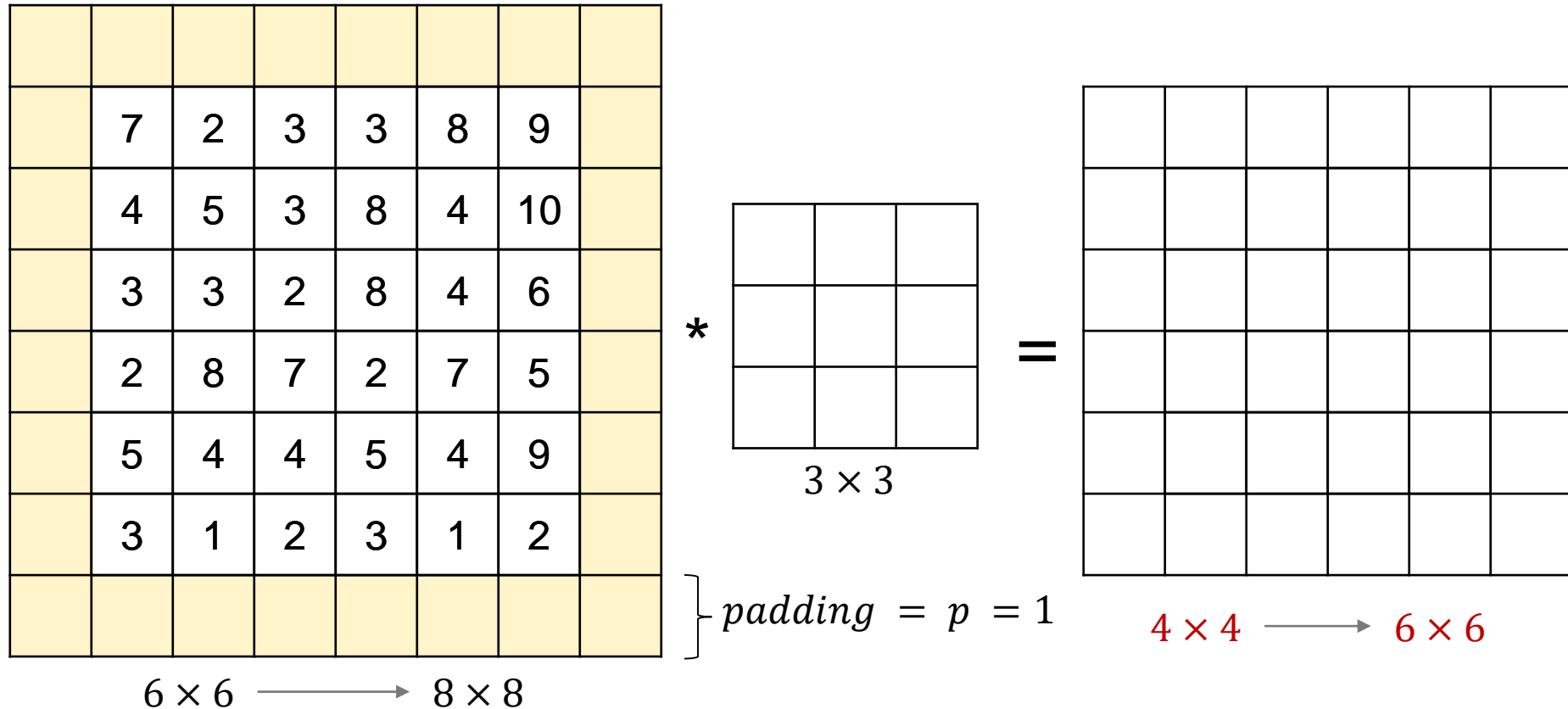
$? \times ?$

- **Nhận xét**

- Ảnh kết quả nhỏ lại
- Biên của ảnh bị mất

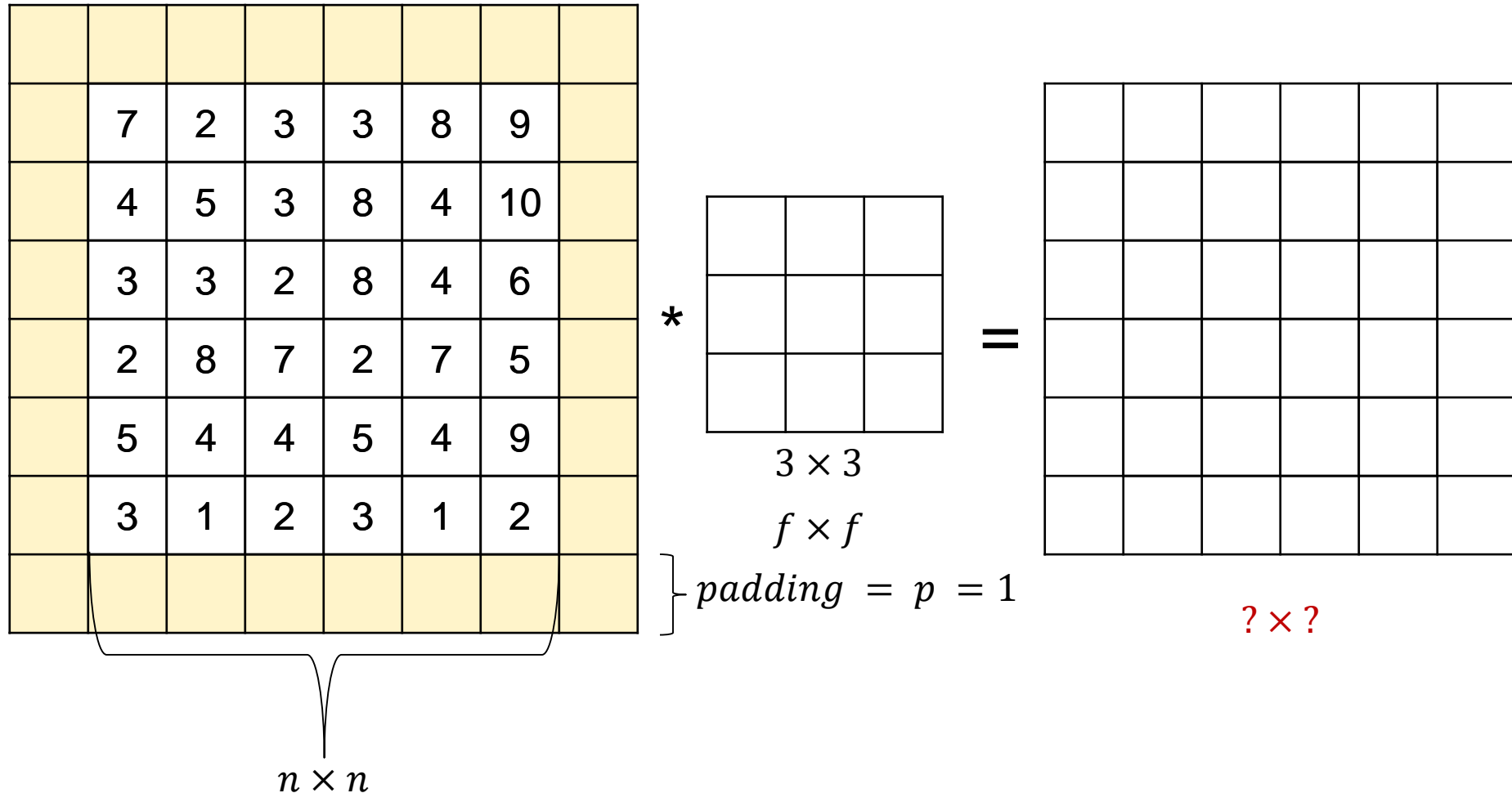
Padding: Cải tiến phép convolution

- Đệm vào ảnh một đường biên xung quanh

Padding: Cải tiến phép convolution

- Đệm vào ảnh một đường biên xung quanh

Padding: Cải tiến phép convolution

- Valid và Same Convolution
 - **Valid**: no padding
 - **Same**: Thêm padding để output size = input size

$$p = \frac{f - 1}{2}$$

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2	1	0	1	2
3	2	0	2	0	0	1
3	1	1	2	0	2	3
1	2	1	2	2	0	3
1	3	4	3	2	2	1
0	3	4	3	1	3	2
0	3	4	1	1	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Strided convolution: Có chức năng là giảm kích thước của mẫu (downsampling)

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1^0	1^0	2^1	1	0	1	2
3^0	2^1	0^0	2	0	0	1
3^1	1^0	1^0	2	0	2	3
1	2	1	2	2	0	3
1	3	4	3	2	2	1
0	3	4	3	1	3	2
0	3	4	1	1	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2^0	1^0	0^1	1	2
3	2	0^0	2^1	0^0	0	1
3	1	1^1	2^0	0^0	2	3
1	2	1	2	2	0	3
1	3	4	3	2	2	1
0	3	4	3	1	3	2
0	3	4	1	1	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2	1	0^0	1^0	2^1
3	2	0	2	0^0	0^1	1^0
3	1	1	2	0^1	2^0	3^0
1	2	1	2	2	0	3
1	3	4	3	2	2	1
0	3	4	3	1	3	2
0	3	4	1	1	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2	1	0	1	2
3	2	0	2	0	0	1
3^0	1^0	1^1	2	0	2	3
1^0	2^1	1^0	2	2	0	3
1^1	3^0	4^0	3	2	2	1
0	3	4	3	1	3	2
0	3	4	1	1	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2	1	0	1	2
3	2	0	2	0	0	1
3	1	1^0	2^0	0^1	2	3
1	2	1^0	2^1	2^0	0	3
1	3	4^1	3^0	2^0	2	1
0	3	4	3	1	3	2
0	3	4	1	1	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2	1	0	1	2
3	2	0	2	0	0	1
3	1	1	2	0^0	2^0	3^1
1	2	1	2	2^0	0^1	3^0
1	3	4	3	2^1	2^0	1^0
0	3	4	3	1	3	2
0	3	4	1	1	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2	1	0	1	2
3	2	0	2	0	0	1
3	1	1	2	0	2	3
1	2	1	2	2	0	3
1^0	3^0	4^1	3	2	2	1
0^0	3^1	4^0	3	1	3	2
0^1	3^0	4^0	1	1	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2	1	0	1	2
3	2	0	2	0	0	1
3	1	1	2	0	2	3
1	2	1	2	2	0	3
1	3	4^0	3^0	2^1	2	1
0	3	4^0	3^1	1^0	3	2
0	3	4^1	1^0	1^0	1	1

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

=

Stride

- Ví dụ: stride = 2

1	1	2	1	0	1	2
3	2	0	2	0	0	1
3	1	1	2	0	2	3
1	2	1	2	2	0	3
1	3	4	3	2^0	2^0	1^1
0	3	4	3	1^0	3^1	2^0
0	3	4	1	1^1	1^0	1^0

Input: $n \times n$

padding: p
stride: s

*

0	0	1
0	1	0
1	0	0

filter: $f \times f$

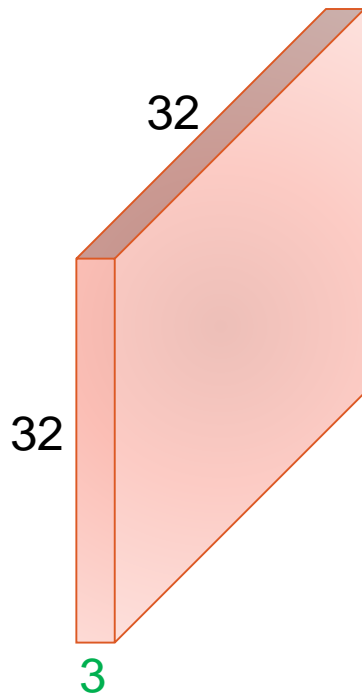
=

output: $\frac{n + 2p - p}{s} + 1$

CONVOLUTION TRÊN ẢNH RGB

Data

- Data: $32 \times 32 \times 3$ image
 - Mỗi ảnh gồm 3 channels R, G, B **độc lập** cấu tạo nên hình

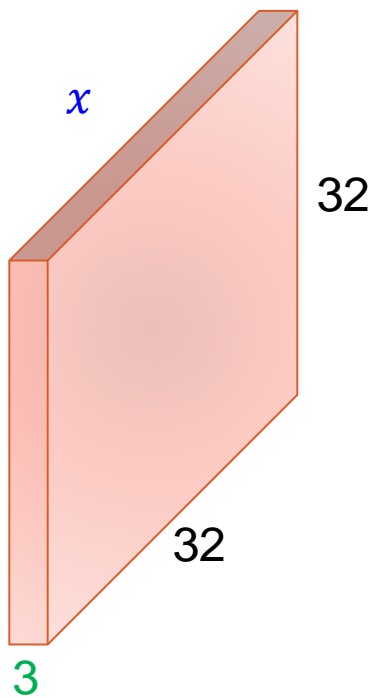

$$32 \times 32 \times 3$$

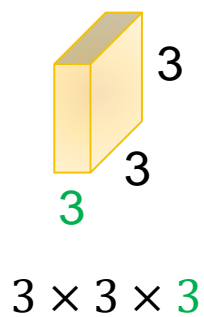
height \times *width* \times *channel*

Bộ lọc 3D

- Filter 3D

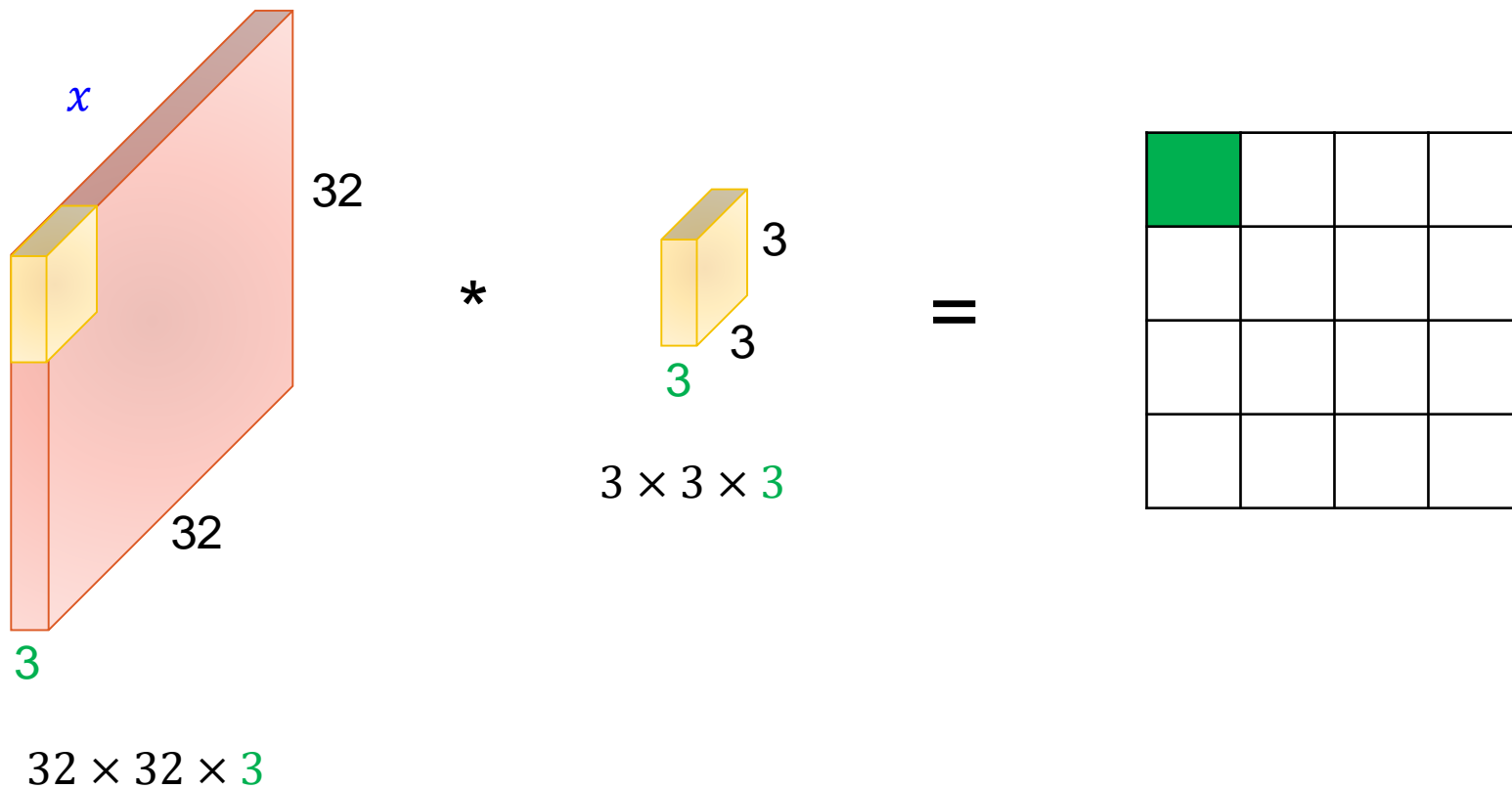
$$32 \times 32 \times 3$$

$$3 \times 3 \times 3$$

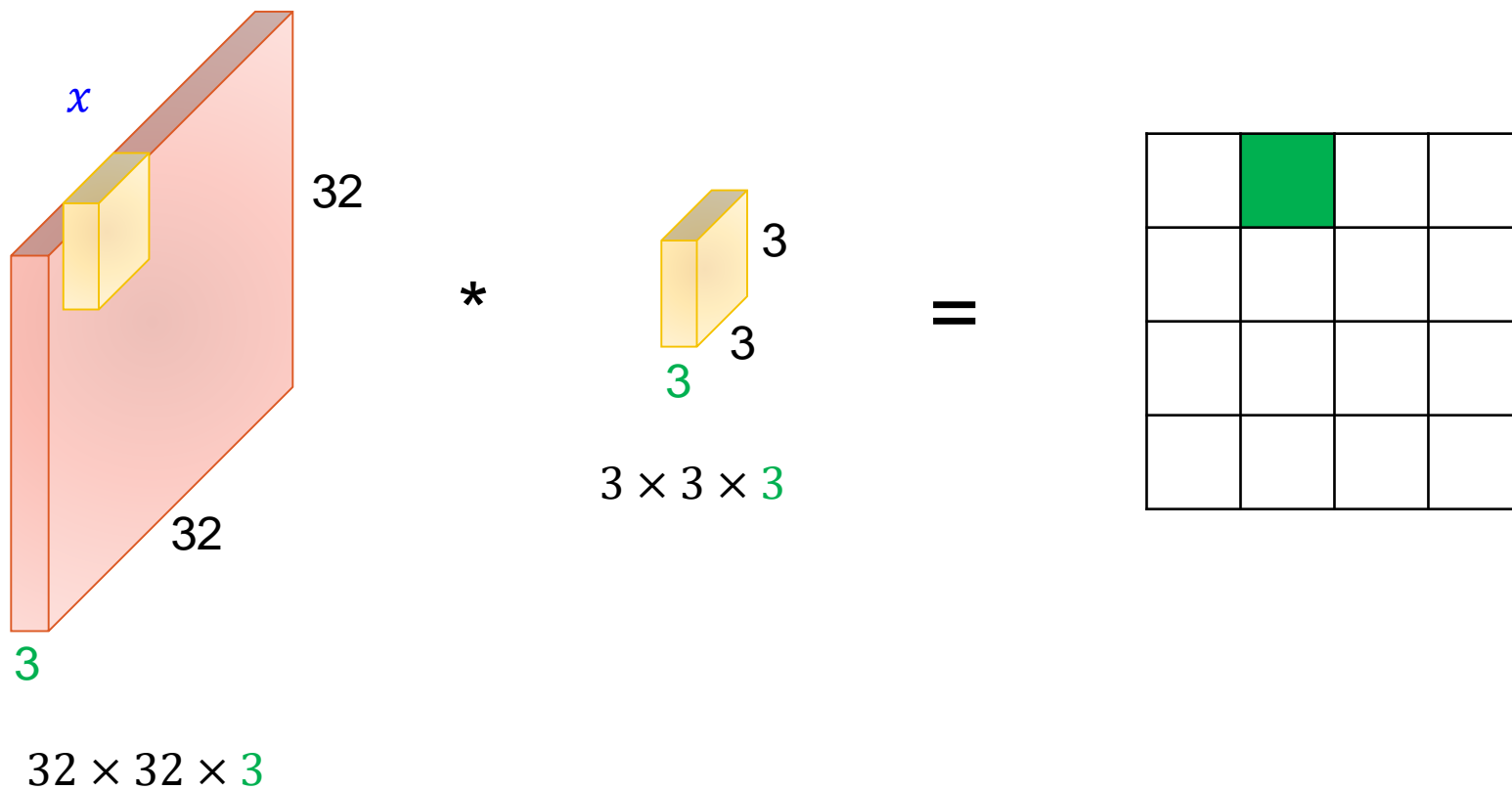
Bộ lọc 3D

- Filter 3D

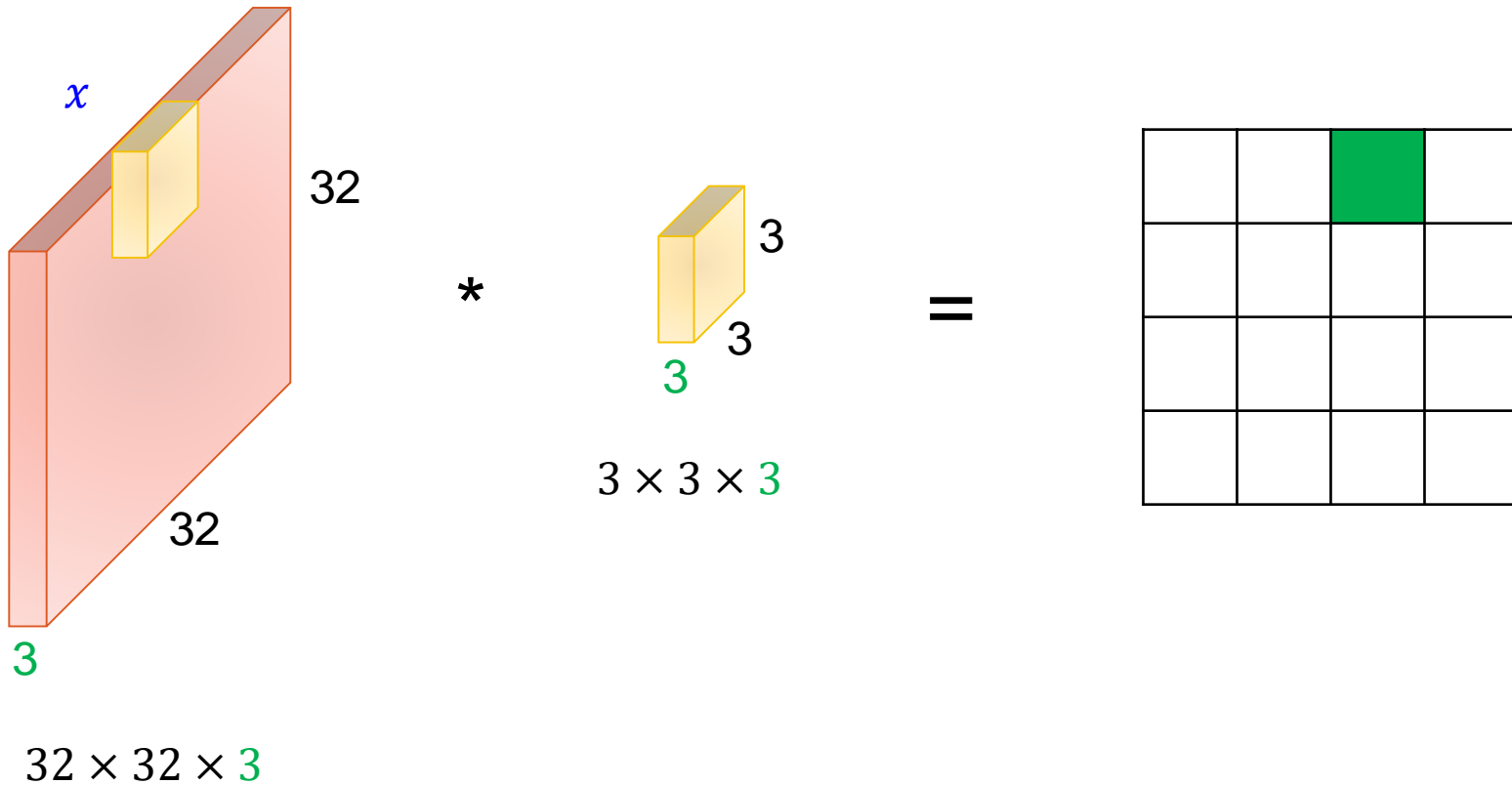
Bộ lọc 3D

- Filter 3D

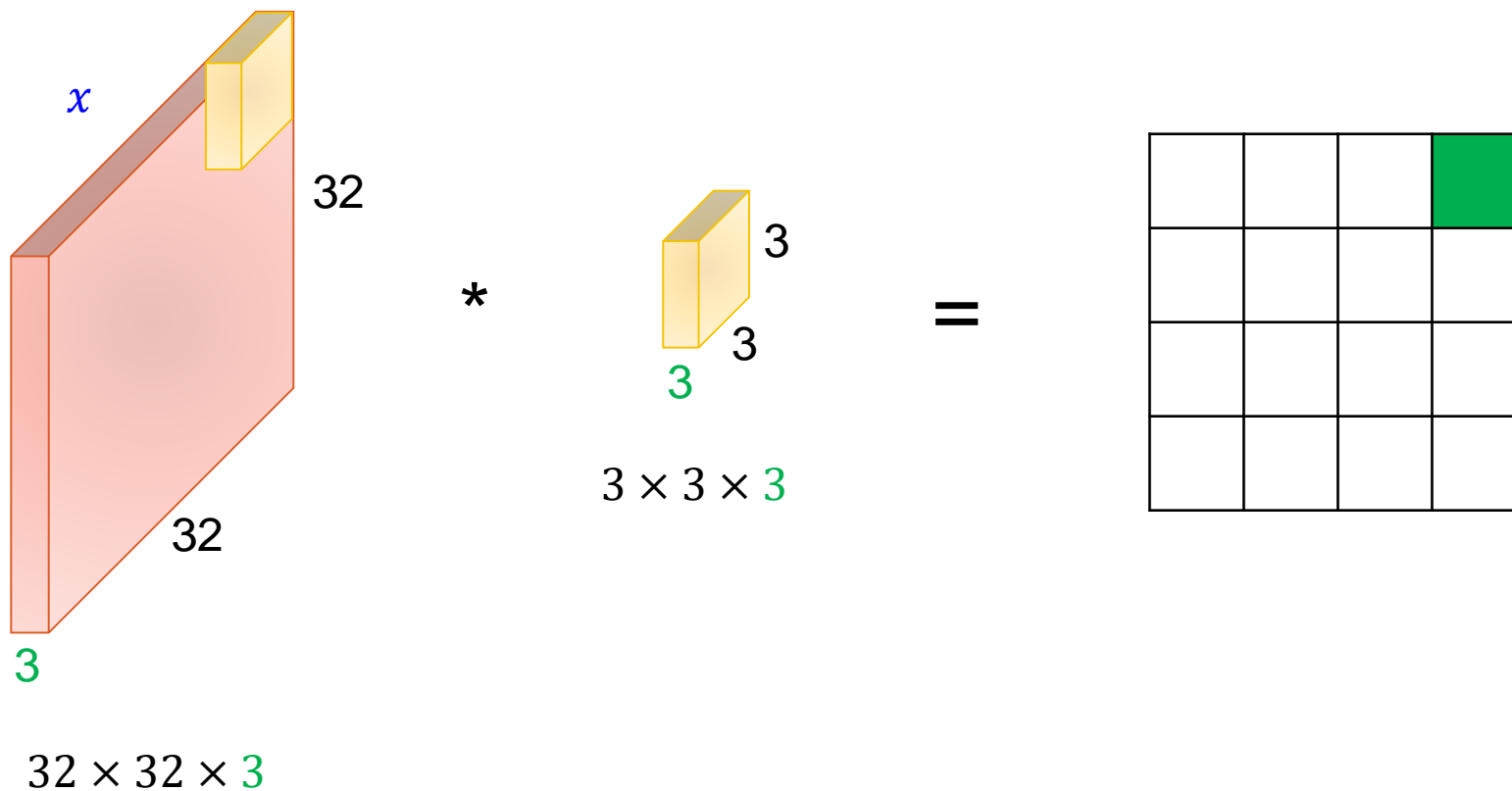
Bộ lọc 3D

- Filter 3D

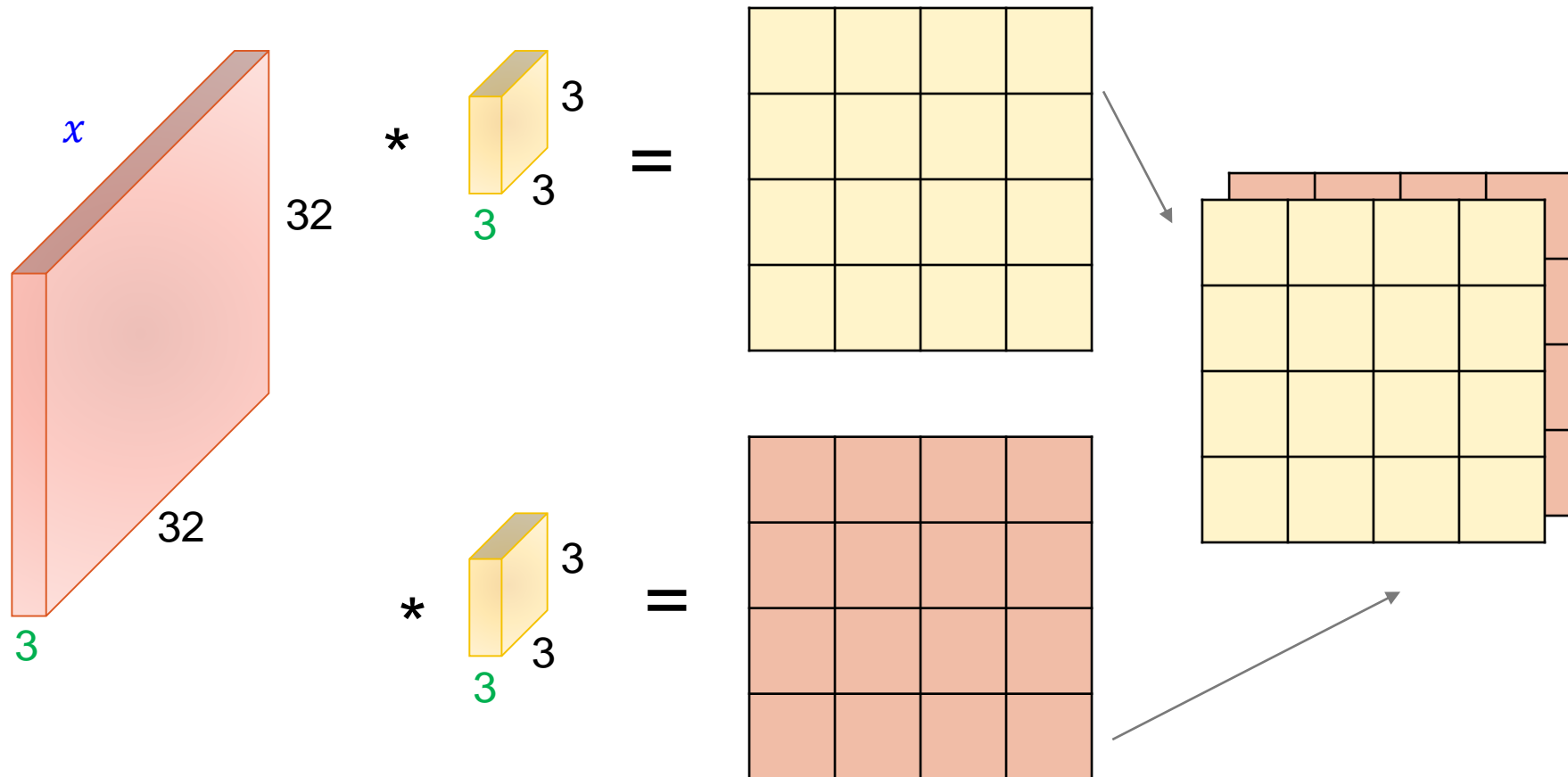

Bộ lọc 3D

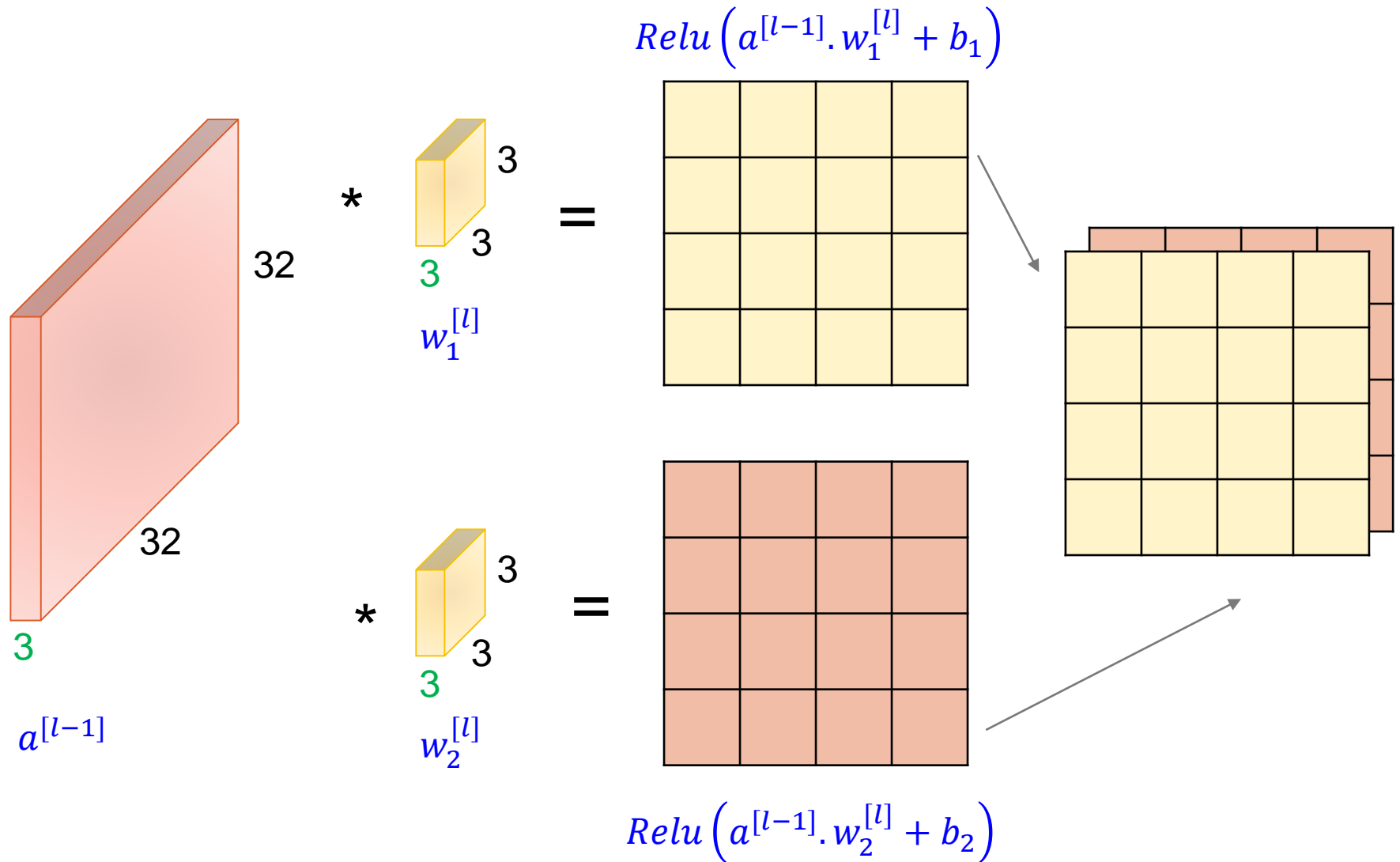
- Filter 3D

Nhiệm bộ lọc 3D

Toán học cho Convolution

Toán học cho Convolution

- Số tham số của một tầng
- Ví dụ: Trong 1 tầng có
 - Số filter: 10 filter
 - Kích thước của filter: $3 \times 3 \times 4$
- Tính số tham số
 - Số tham số 1 filter: $3 \times 3 \times 4 + 1(bias) = 36 + 1 = 37$
 - Số tham số 10 filter: $37 \times 10 = 370$

Toán học cho Convolution

- Xét tầng l

- $f^{[l]}$: kích thước filter
- $p^{[l]}$: kích thước padding
- $s^{[l]}$: kích thước stride
- $n_c^{[l]}$: Số lượng filter

$$n_H^{[l]} = \frac{n_H^{[l-1]} + 2p^{[l]} - f^{[l]}}{s^{[l]}} + 1$$

$$n_W^{[l]} = \frac{n_W^{[l-1]} + 2p^{[l]} - f^{[l]}}{s^{[l]}} + 1$$

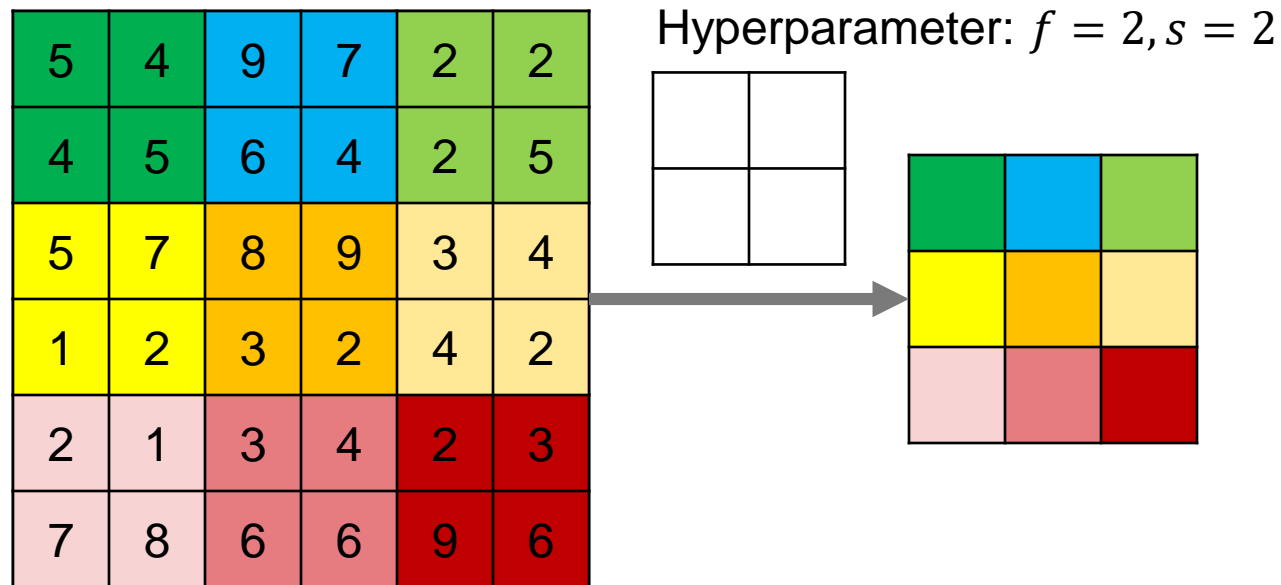
- Input: $n_H^{[l-1]} \times n_W^{[l-1]} \times n_c^{[l-1]}$
- Output: $n_H^{[l]} \times n_W^{[l]} \times n_c^{[l]}$
- Weights: $f^{[l]} \times f^{[l]} \times n_c^{[l-1]} \times n_c^{[l]}$
- Bias: $n_c^{[l]}$

Tầng Pooling

- **Phép toán pooling:** Trượt filter hai chiều qua mỗi kênh của feature map và tóm tắt các feature nằm trong khu vực được bộ lọc bao phủ.
- Có hai loại pooling thông dụng
 - **Max** pooling
 - **Average** pooling
- **Nhận xét:** Tầng pooling không có tham số để học

Tầng Pooling

- **Max pooling:** chọn giá trị lớn nhất từ vùng của feature map được filter bao phủ.

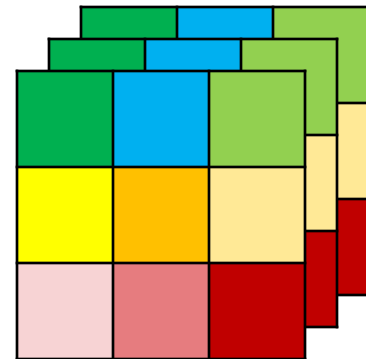

- Nhận xét: Kết quả là một feature map chứa các feature nổi bật nhất của feature map trước đó.

Tầng Pooling

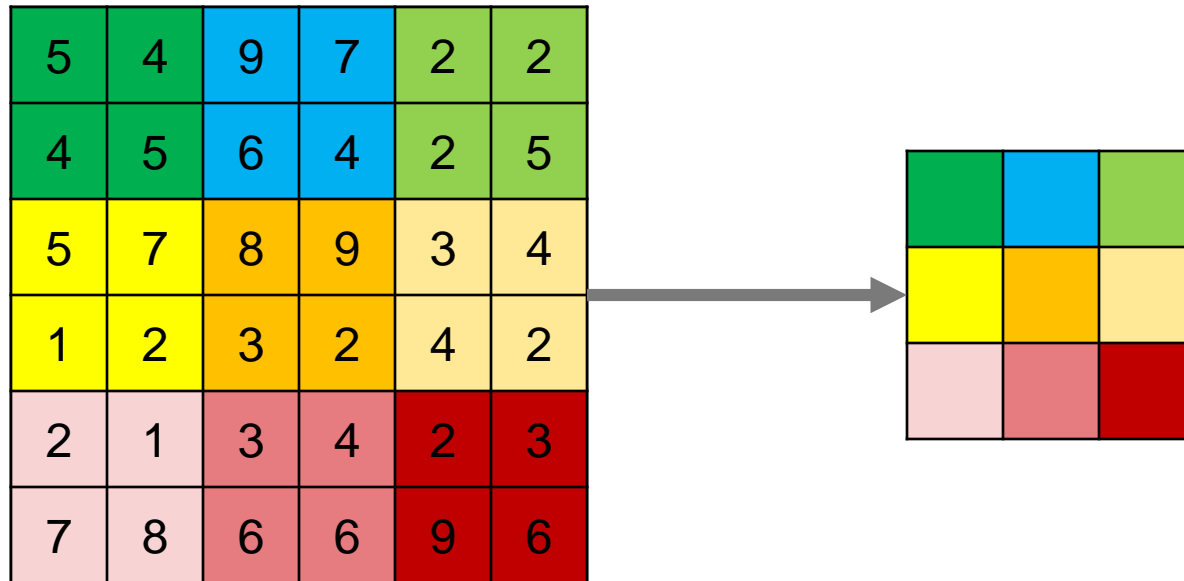
- Max pooling

5	4	9	7	2	2
4	5	6	4	2	5
5	7	8	9	3	4
1	2	3	2	4	2
2	1	3	4	2	3
7	8	6	6	9	6

Tầng Pooling

- **Average pooling:** tính giá trị trung bình từ vùng của feature map được filter bao phủ.

- Nhận xét: Kết quả là một feature map chứa các feature là mức trung bình của các feature trong feature map trước đó.

Tầng Pooling

- Tại sao phải dùng pooling?

Hành vi	Chức năng
Giảm kích thước feature map (representation) <ul style="list-style-type: none">• Giảm số lượng tham số học• Giảm số lượng phép toán	<ul style="list-style-type: none">• Học nhanh hơn• Tăng tốc độ tính toán
Tính giá trị max/average	<ul style="list-style-type: none">• Vẫn giữ thông tin quan trọng• Bất biến với phép xoay, tịnh tiến (trong chừng mực nào đó)

Tầng Pooling

- Tóm tắt
 - Hyperparameter
 - f : filter size
 - s : stride
 - Max pooling
 - Average pooling
 - Kích thước đầu ra của tầng pooling
 - Input: n_H, n_W, n_C
 - Output: $\frac{n_H + 2p - f}{s} + 1, \frac{n_W + 2p - f}{s} + 1, n_C$

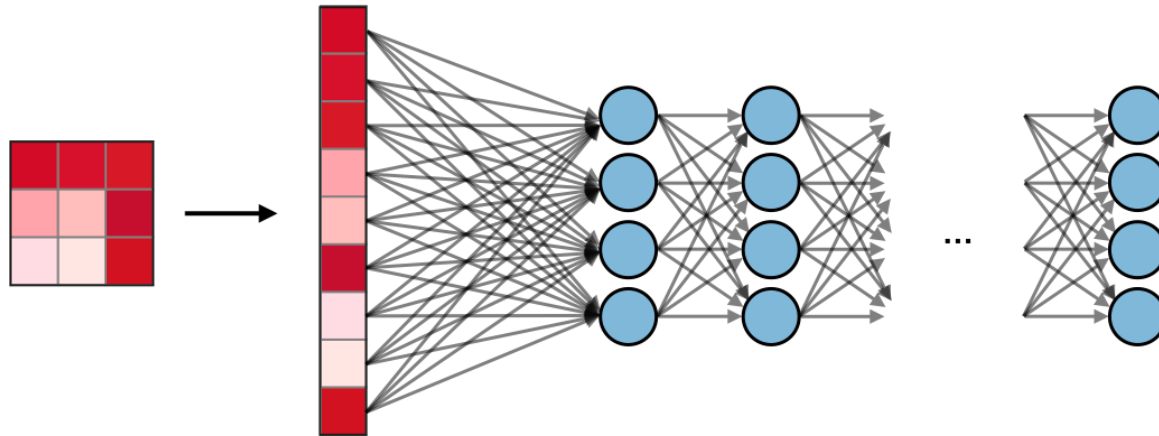
Tầng Fully connected

- Các tầng ở đầu của mạng dùng để trích chọn đặc trưng của data (**Feature extractor**)
- Sau khi có các features, chúng ta tiến hành tính toán: phân lớp dữ liệu (**Classifier**), Hồi quy (Regression), ...
 - Fully connected layer (MLP, FC)
 - SVM
 - ...

Tầng Fully connected

- Các bước kết nối với FC

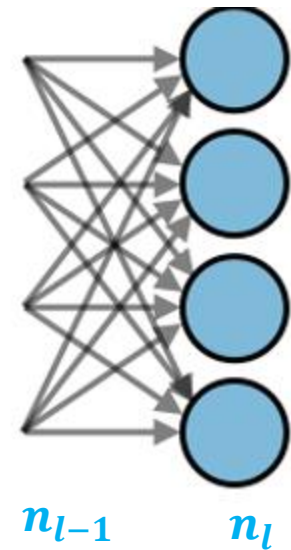
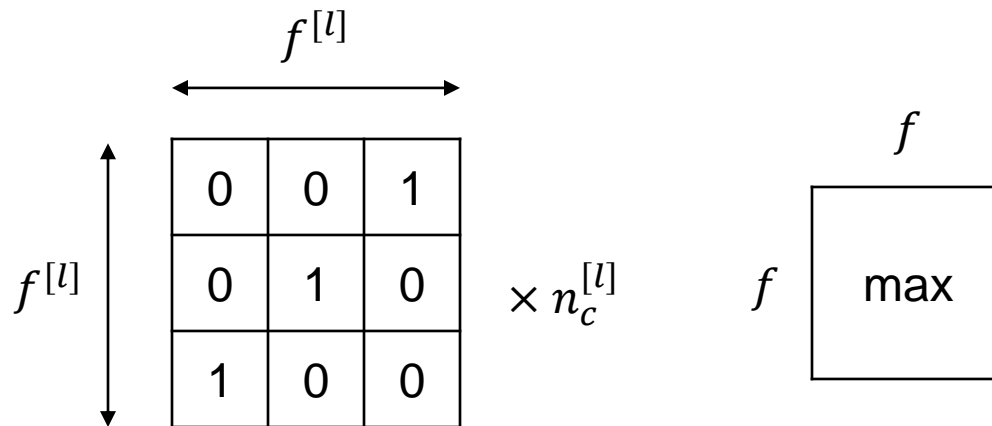
- Bước 1. Chuyển feature map tầng cuối thành 1 vector
- Bước 2. Mỗi feature trong tầng cuối cùng được kết nối với mỗi neuron trong tầng đầu tiên của tầng fully connected layer

- **Nhận xét:** Có thể dùng nhiều hơn một tầng fully connected layer để tăng khả năng của mạng

Các loại tầng trong CNN

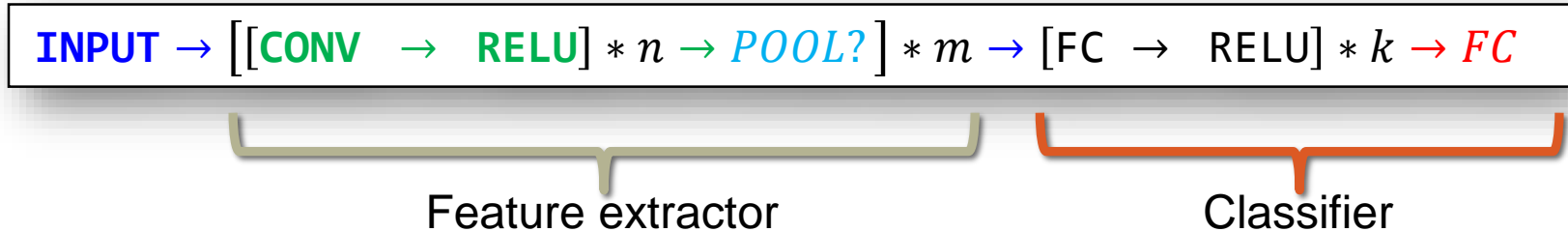
- Một mạng CNN có 3 loại tầng
 - Convolution (CONV)
 - Pooling (POOL)
 - Fully connected (FC)

KIẾN TRÚC CHUNG CỦA CNN

Kiến trúc chung

- Kiến trúc CNN thông thường

- **Input:** DATA + Preprocessing
- **Feature extractor:** CONV + RELU + POOL
- **Classifier:** FC + RELU

HÀM LOSS VÀ HÀM COST

Hàm Loss

- Hàm loss: Hàm loss là hàm dùng để đo lường sự khác biệt giữa giá trị dự đoán (\hat{y}) và giá trị thật sự (y)
- Nhận xét
 - Optimizer sử dụng hàm loss để tính lỗi của mô hình
 - Optimizer học các Weight thông qua đạo hàm của hàm loss
- Chọn hàm Loss
 - Phản ánh mục tiêu của bài toán
 - Hàm có đạo hàm

Hàm Loss

- Một số hàm Loss thông dụng
 - Mean Absolute Error
 - Mean Squared Error
 - Binary Cross Entropy
 - Categorical Cross Entropy

Mean Absolute Error (MAE/L1 Loss)

- **Chức năng:** Dùng cho bài toán regression
- **Loss function** cho từng data point

$$L^{(i)} = |y^{(i)} - \hat{y}^{(i)}|$$

- **Cost function** cho m data points

$$Cost = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m L^{(i)} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m |y^{(i)} - \hat{y}^{(i)}|$$

Mean Absolute Error (MAE/L1 Loss)

Sample ID	y	\hat{y}	$L = y - \hat{y} $
1	100	100	0
2	200	210	10
3	200	220	20
4	300	350	50
5	400	390	10
<i>Cost</i> =			90

Mean Squared Error (MSE/L2 Loss)

- **Chức năng:** Dùng cho bài toán regression
- **Loss function** cho từng data point

$$L^{(i)} = (y^{(i)} - \hat{y}^{(i)})^2$$

- **Cost function** cho m data points

$$Cost = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m L^{(i)} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (y^{(i)} - \hat{y}^{(i)})^2$$

MSE vs MEA

Sample ID	y	\hat{y}	$L = y - \hat{y} $	$L = (y - \hat{y})^2$
1	100	100	0	0
2	200	210	10	100
	200	220	20	400
3	300	350	50	2500
4	400	390	10	100
<i>Cost =</i>			90	3100

Binary Cross Entropy cost function (BCE)

- **Chức năng:** Dùng cho phân lớp nhị phân (binary classification)

- **Loss function** cho từng data point

$$L^{(i)} = -[y^{(i)} \log(\hat{y}^{(i)}) + (1 - y^{(i)}) \log(1 - \hat{y}^{(i)})]$$

- **Cost function** cho m data points

$$Cost = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m [y^{(i)} \log(\hat{y}^{(i)}) + (1 - y^{(i)}) \log(1 - \hat{y}^{(i)})]$$

Binary Cross Entropy cost function (BCE)

- **Cost function** cho m data points

$$Cost = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m [y^{(i)} \log(\hat{y}^{(i)}) + (1 - y^{(i)}) \log(1 - \hat{y}^{(i)})]$$

Đánh giá lỗi của loại 1

$y^{(i)}$	$\hat{y}^{(i)}$	$y^{(i)} \log(\hat{y}^{(i)})$
0	\forall	0
1	0.99	~ 0
1	0.01	$-\infty$

Đánh giá lỗi của loại 0

$y^{(i)}$	$\hat{y}^{(i)}$	$(1 - y^{(i)}) \log(1 - \hat{y}^{(i)})$
1	\forall	0
0	0.01	~ 0
0	0.99	$-\infty$

Categorical Cross Entropy cost function (CCE)

- **Chức năng:** Dùng cho phân lớp có nhiều lớp (Multi classification)

- **Loss function** cho từng data point

$$\begin{aligned} s^{(i)} &= f(x^{(i)}; W) \\ \hat{y}^{(i)} &= \text{softmax}(s^{(i)}) = \left(\frac{e^{s_k^{(i)}}}{\sum_j e^{s_j^{(i)}}} \right), \forall k \\ L^{(i)} &= -y^{(i)} \cdot \log(\hat{y}^{(i)}) \end{aligned}$$

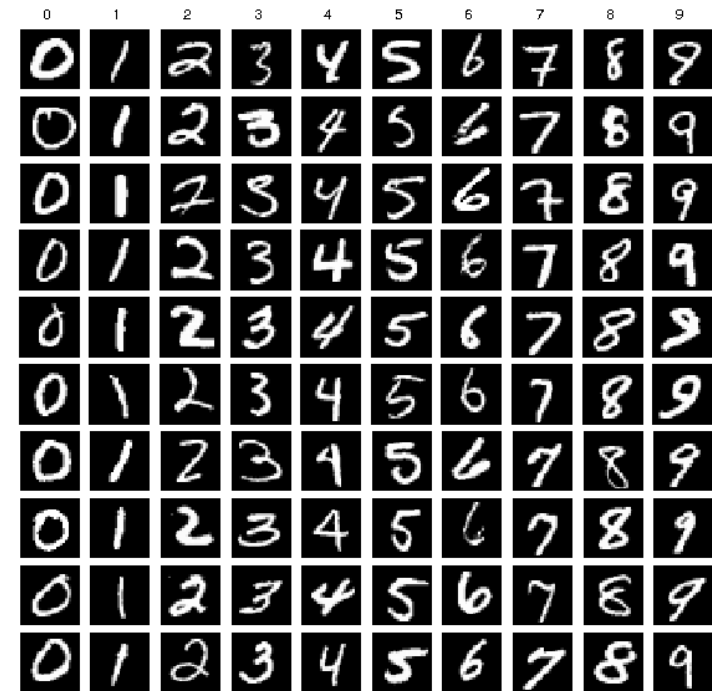
- **Cost function** cho m data points

$$\text{Cost} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m L^{(i)} = -\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m y^{(i)} \cdot \log(\hat{y}^{(i)})$$

MỘT VÍ DỤ CNN

Bài toán phân lớp

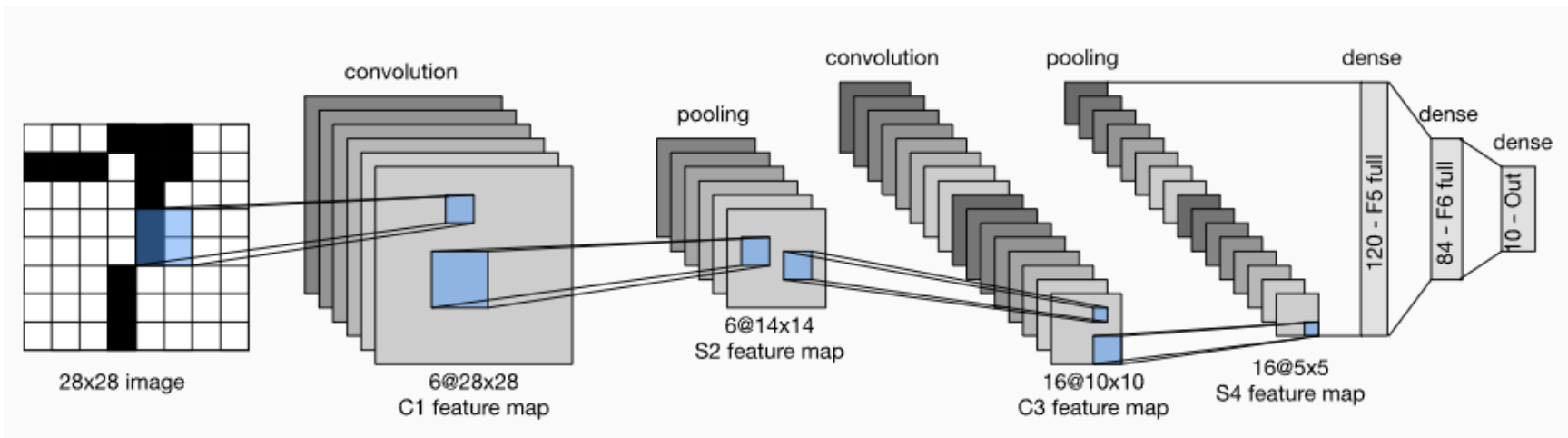
- Dataset: MNIST
 - Số lượng: 70.000 images
 - Kích thước ảnh: 28×28 ảnh mức xám

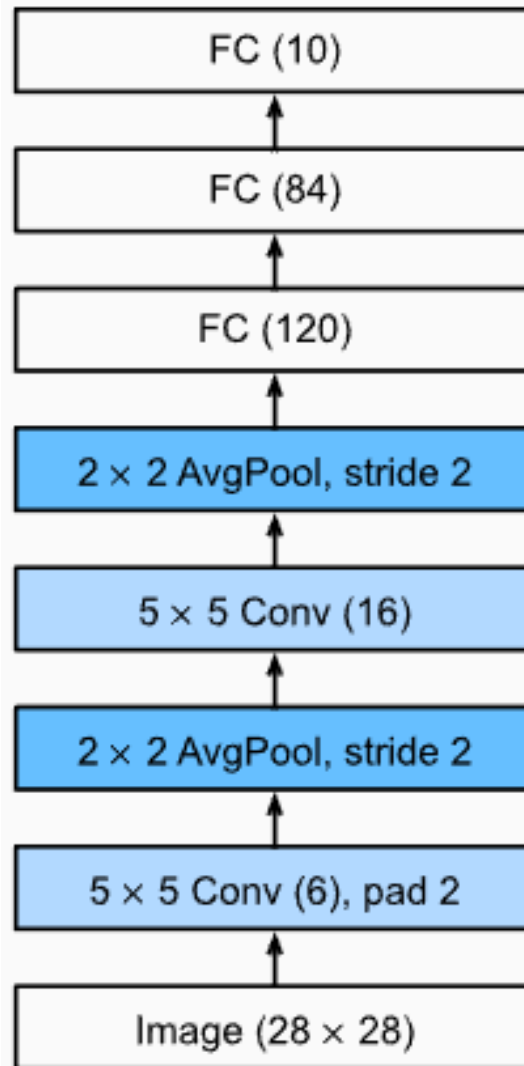
- Mong muốn: Xây dựng hệ thống có thể học từ các dữ liệu thu thập được.

Ví dụ CNN

- LeNet

Ví dụ CNN

Ví dụ CNN

- Import thư viện

```
import tensorflow as tf
from tensorflow import keras
import numpy as np
```

- Load data, tiền xử lý dữ liệu và chia dữ liệu

```
(train_x, train_y), (test_x, test_y) = keras.datasets.mnist.load_data()

train_x = train_x / 255.0
test_x = test_x / 255.0

train_x = tf.expand_dims(train_x, 3)
test_x = tf.expand_dims(test_x, 3)

val_x = train_x[:5000]
val_y = train_y[:5000]
```


Ví dụ CNN

- Xây dựng mô hình

```
lenet_5_model = keras.models.Sequential([
    keras.layers.Conv2D(6, kernel_size=5, strides=1, activation='tanh',
                        input_shape=train_x[0].shape, padding='same'), #C1
    keras.layers.AveragePooling2D(), #S2
    keras.layers.Conv2D(16, kernel_size=5, strides=1, activation='tanh', padding='valid'), #C3
    keras.layers.AveragePooling2D(), #S4
    keras.layers.Conv2D(120, kernel_size=5, strides=1, activation='tanh', padding='valid'), #C5
    keras.layers.Flatten(), #Flatten
    keras.layers.Dense(84, activation='tanh'), #F6
    keras.layers.Dense(10, activation='softmax') #Output layer
])
```

Ví dụ CNN

- Huấn luyện mô hình

```
lenet_5_model.compile(optimizer='adam',  
                      loss=keras.losses.categorical_crossentropy,  
                      metrics=['accuracy'])  
  
lenet_5_model.fit(  
    train_x, train_y, epochs=5,  
    validation_data=(val_x, val_y))
```

- Đánh giá mô hình

```
lenet_5_model.evaluate(test_x, test_y)
```

Tóm tắt

- Tầng Convolution (CONV)
- Tầng Pooling (Max pooling, Average pooling) (POOL)
- Tầng Fully Connected (FC)
- Hàm Loss và Cost